

Behovsbedömning

Vårt diarienummer
SPN-2010/0306 214

tillhörande program inför detaljplan för fastigheten

Skeppsdockan 1 med närområde

inom Saltängen i Norrköpings kommun

den 23 maj 2012

GODKÄNNANDEHANDLING

Godkänd i KF: 2014-08-25, § 159

RAPPORT
SALTÄNGEN - BEHOVSBEDÖMNING

23 MAJ 2012

Uppdrag: 229929, Behovsbedömning Saltängen

Titel på rapport: SALTÄNGEN - behovsbedömning

Status: slutleverans

Datum: 2012-05-23

Medverkande

Beställare: Norrköpings kommun

Kontaktperson: Martin Heidesjö, Mikael Åberg

Konsult: Tyréns AB

Uppdragsansvarig: Jenny Grönesjö Norén

Handläggare:

Kvalitetsgranskare: Linda Wiking, Tyréns

Revideringar

Revideringsdatum 2012-05-23

Version: 1

Initialer: Namn, Företag

Handlingen granskad av:

Namnförtydligande: Linda Wiking

Datum: 2012-05-22

Tyréns AB

118 86 Stockholm
Peter Myndes Backe 16
Tel: 08 566 410 00
fax: 08 644 88 50
www.tyrens.se
Säte: Stockholm
Org.Nr: 556194-7986

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Miljöbedömningar för planer och program	5
2.1	Behovsbedömning.....	5
2.1.1	Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper.....	5
2.1.2	Typen av påverkan och det område som kan bli påverkat.....	5
2.1.3	Innehåll MKB.....	6
3	Översiktlig miljöutredning	7
3.1	Stadsbild.....	7
3.1.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	7
3.2	Naturmiljö.....	7
3.2.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	8
3.3	Kulturmiljö.....	9
3.3.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	10
3.4	Rekreation och friluftsliv.....	10
3.4.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	10
3.5	Föroreningar i mark.....	10
3.5.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	10
3.6	Miljöstörande verksamheter.....	11
3.6.1	Hamnen.....	12
3.6.2	Avloppsreningsverket.....	13
3.6.3	Hetvattencentral.....	13
3.6.4	Risk för påverkan och avgränsning.....	13
3.7	Buller.....	14
3.7.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	14
3.8	Luft.....	15
3.8.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	15
3.9	Vatten.....	15
3.9.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	16
3.10	Risk och säkerhet.....	16
3.10.1	Risk för påverkan och avgränsning.....	16
3.11	Elektromagnetiska fält.....	16
4	Beslut om betydande miljöpåverkan	17
5	Referenser	18

1 Bakgrund

Norrköpings kommun planerar att bygga ut bostäder i Saltängen. Saltängen är idag ett hamn- och industriområde som på sikt ska omvandlas till bostadsområde. Området har ett attraktivt läge utmed Motala ström, nära Norrköpings resecentrum och centrum. Området avgränsas i väster av Packhusgatan och i norr av Norra Promenaden. Norr om Promenaden ligger slottsruinen Johannisborg.

Norrköpings kommun arbetar för närvarande med att ta fram ett planprogram för området. Kommunen planerar att omvandla verksamhetsområdet mellan Norra Promenaden och Motala ström till ett funktionsblandat område med bostäder.

I området norr om Norra Promenaden vill kommunen utveckla rekreationsvärdet genom att bland annat anlägga öppna dammar för rening och polering av dag- och avloppsvatten.

Figur 1. Översikt planområdet.

2 Miljöbedömningar för planer och program

Om en plan eller ett program kan innebära en betydande miljöpåverkan ska det miljöbedömas och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska tas fram. Syftet med miljöbedömningen är att nå en hållbar samhällsutveckling genom att integrera miljöfrågorna i planeringen.

Ett planprogram är i sig inte ett sådant program som enligt lag behöver miljöbedömas. Det efterföljs dock av detaljplanearbete, och detaljplaner omfattas av lagstiftningen kring miljöbedömningar. Detaljplaner som kan medföra betydande miljöpåverkan ska miljöbedömas.

2.1 Behovsbedömning

För detaljplanen är första steget att göra en behovsbedömning som svarar på frågan: Kan planen innebära en betydande miljöpåverkan? Behovsbedömningen bör göras så tidigt som möjligt i processen. Det kan därför vara lämpligt att redan i programskedet göra en behovsbedömning för efterföljande planarbete. Ju tidigare man börjar integrera miljöfrågorna i planeringen desto lättare blir det att hantera dem i det fortsatta arbetet.

2.1.1 Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper

Bedömningen om planen kan antas innebära en betydande miljöpåverkan ska ske utifrån kriterierna i bilaga 4 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar.

Tabell 1. Kriterier enligt Bilaga 4 till Förordning om miljökonsekvensbeskrivningar.

-
1.	I bedömningen ska särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet
a.	Anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
b.	Har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,
c.	Har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,
d.	Innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller
e.	Har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.
-

I programmet föreslås en förändrad markanvändning i området, vilket får konsekvenser såväl för de verksamheter som idag bedrivs inom området som utanför. Bostäder nära miljöstörande verksamheter innebär restriktioner i form av t ex krav på högsta ljudnivåer etc.

Utformningen av de detaljplaner som kommer att upprättas utifrån det nu aktuella planprogrammet har betydelse för hur väl miljöaspekter kan beaktas i den fortsatta planeringen och genomförandet av planerna. Detaljplanerna anger förutsättningar för en hållbar utveckling.

En rad miljöproblem har identifierats i det tidiga planarbetet (planprogrammet). Dessa beskrivs nedan och är i hög grad relevanta för fortsatt planarbete. I det fortsatta arbetet måste man utreda hur miljöproblemen ska hanteras för att planens syfte ska kunna uppnås. Planen ska medge uppförandet av bostäder, vilket inte får ske med risk för människors hälsa. Föroreningar i marken, risk för höga bullernivåer och andra störningar är sådant som måste beaktas och åtgärdas för att det ska vara möjligt att bygga bostäder i planområdet.

2.1.2 Typen av påverkan och det område som kan bli påverkat

Under rubriken Översiktlig miljöutredning görs en bedömning av hur olika miljöaspekter kan komma att påverkas i planförslaget och om de kan utgöra en betydande miljöpåverkan. Bedömningen görs med utgångspunkt från nedanstående bedömningsgrunder.

Tabell 2. Kriterier enligt Bilaga 4 till Förordning om miljökonsekvensbeskrivningar.

-
2.	Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat.
I bedömningen ska särskilt beaktas: <ol style="list-style-type: none">Sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den,Påverkans totaleffekt,Påverkans gränsöverskridande art,Riskerna för människors hälsa eller för miljön,Påverkans storlek och fysiska omfattning,Vilken betydelse och sårbarhet som det påverkade området har på grund av intensiv markanvändning, överskridande av miljö kvalitetsnormer, kulturarvet eller speciella särdrag i naturen ochPåverkan på områden eller natur som har erkänd nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. |
|----|---|
-

2.1.3 Innehåll MKB

MKB:ns innehåll ska uppfylla innehållskravet på plan-MKB i 6 kap. 12 § miljöbalken. Eftersom kommande plan eventuellt också kan innehålla möjlighet att ta mark i anspråk för andra verksamheter än bostäder bör man utreda om även innehållskraven på projekt-MKB i 6 kap. 7 § miljöbalken ska uppfyllas. Detaljplaner som innehåller följande kan leda till detta krav:

1. Industriändamål
2. Köpcentrum, parkeringsanläggning eller annat projekt för sammanhållen bebyggelse,
3. Skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. Hamn för fritidsbåtar,
5. Hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. Permanent campingplats,
7. Nöjespark eller
8. Djurpark.

Behovsbedömningen görs då även utifrån bilaga 2 till förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. För aktuellt programområde kan hamn för fritidsbåtar eventuellt bli aktuellt inom planområdet.

3 Översiktlig miljöutredning

Nedan görs en översiktlig beskrivning av vilka miljöaspekter som kan ha betydelse för programmet och som kan behöva utredas vidare och vilka som går att avgränsa bort i tidigt skede.

3.1 Stadsbild

Idag har planområdet ett småskaligt verksamhetsområde i områdets centrala delar och storskalig hamnverksamhet utmed Motala ström.

3.1.1 Risk för påverkan och avgränsning

Stadsbilden kommer väsentligt att förändras i samband med omvandlingen i området. En viktig aspekt i planarbetet är att ge förutsättningar för ett attraktivt boende. Därför kommer säkert stadsbilden vara en viktig fråga i arbetet, även om den inte behöver belysas i miljöbedömningen. Konsekvenserna förutsätts bli positiva.

Figur 2. Småskalighet i den centrala delen av verksamhetsområdet idag.

3.2 Naturmiljö

Inom området finns värdefulla träd som ingår i trädinventeringen 98-08. Inom området finns tre lindar med stamomkrets 220-260 cm, samt en kastanj med omkrets på 340 cm. Dessutom finns ett flertal grova lindar i allén vid Norra Promenaden.

Träden har sannolikt höga naturvärden som kan behöva utredas vidare i senare skede. Träden kan också bidra till den attraktiva stadsbild som kommunen vill få fram i det nya bostadsområdet.

En naturvärdesinventering gjordes inom programområdet under hösten 2011. På kartan i Figur 3 redovisas de högsta naturvärdena inom området.

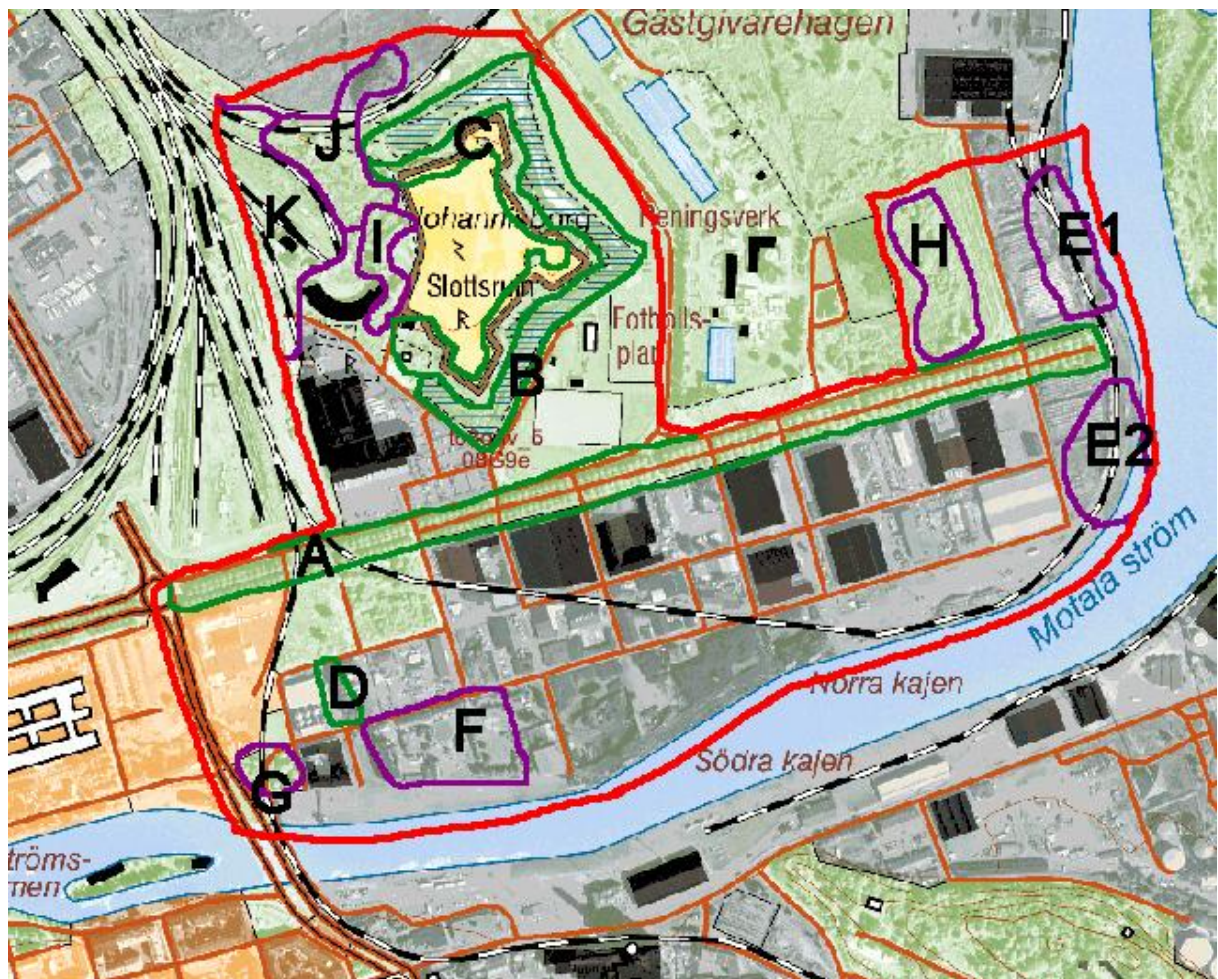
Lindallén i Norra Promenaden (nr A i Figur 3) är biotopskyddad (allé) och även byggnadsminne, vilket innebär att det krävs dispens för ingrepp i allén. En eventuell ny infart till område är exempel på sådan åtgärd som eventuellt skulle kunna påverka allén i någon utsträckning.

Väster om Johannisborgs slottsruin finns ett område som enligt Östgötakartan anges vara ett värdefullt ekområde (omkring område I och J i Figur 3). Vid Johannisborgsruinen (B och C) finns också en våtmark (den gamla, igenväxta vallgraven) med ett tiotal häckande fågelarter.

I den västra delen av planområdet finns ett almbestånd (område D), samt parkmarker (G och F) som bedöms ha naturvärden.

3.2.1 Risk för påverkan och avgränsning

Det är i nuläget oklart vilken påverkan planförslaget får för naturmiljön. Naturvärdesobjekt inne i området kan komma att påverkas. En ny infart till området skulle innebära påverkan på lindallén utmed Norra Promenaden. Det finns således en risk för negativ påverkan på naturvärdena, men den antas inte bli betydande. Påverkan på naturmiljövärdena bör dock beaktas i kommande planarbete.

Figur 3. Karta från Naturinventering 2011 (Amalina Natur och Miljökonsult). Ett antal delområden bedöms ha ett specifikt naturvärde som man bör ta hänsyn till vid en eventuell planering/exploatering. De grönmärkade områdena (A-D) bedöms ha det högsta naturvärdet, medan de violettmarkerade områdena (E-J) har ett lägre naturvärde. Röda linjen markerar inventeringsområdet.

3.3 Kulturmiljö

Inom och kring programområdet finns flera kulturhistoriskt intressanta objekt, se tabell 3. Det finns också ett riksintresse för kulturmiljövården för Norrköping, som avser stads- och industrimiljön kring kraftkällan Motalaström. Miljön speglar tydligare än någon annan plats i Sverige den industriella utvecklingen, dess förutsättningar och den miljö detta skapat under särskilt 1600-talet och 1800-talets senare del.

Tabell 3. Kulturhistoriskt intressanta objekt inom och i närheten av programområdet.

Objekt	RAÄ-nummer	Beskrivning
Norra Promenaden	Sankt Johannes 126:1	Norra Promenaden har ett högt kulturvärde och skyddas av statligt byggnadsminne
Johannisborg	Sankt Johannes 51:1	Johannisborg är registrerat som fast fornlämning, fästning/skans. Lämningen består av befästningsvall, omgivande vallgrav, bevarat porttorn, jordkulle, husgrund samt överplöjda husgrunder. Befästningsruinerna har ursprungligen en regelbunden femuddig form, som man kan se delar av idag. Johannisborg är också skyddat som byggnadsminne.
Norrköpings innerstad	Sankt Johannes 96:1	En stor del av Norrköpings innerstad utgör fornminne, stadslager. Värdena består av medeltida stadsdelar, vilket innebär att man kan förväntas hitta spår av tidigare stadsbebyggelse, medeltida kulturlager under befintlig bebyggelse. Stadslagret omfattar ett område i den nordvästra delen av programområdet.

Inom ramen för programarbetet har en kulturhistorisk utredning och en byggnadsinventering gjorts som underlag för fortsatt planering. I dessa framkom följande.

Saltängen användes under början 1600-talet som odlingsmark. År 1614 påbörjades anläggandet av "Nya staden" på Saltängen. Strukturen var strikt regelbunden plan av modernt snitt. Stadsutbyggnaden påbörjades i Saltängens västra del. Under 1700-talet fortsatte en gradvis utbredning mot öster (Stiftelsen Kulturmiljövård, 2011).

Under samma tid som Nya staden planerades så påbörjades också uppförandet av Johannisborg (år 1613), som skulle bli Norrköpings försvarsanläggning. Anläggningen bestod av en femhörnad, vallgravsavgiven befästning. Innanför vallen bestod själva slottet av två större tegelbyggnader som var förenade med varandra med flyglar och prydda av sex torn. Troligtvis blev byggnaden aldrig färdigbyggd. Den började förfalla redan under 1600-talet. När ryssarna invaderade staden år 1719 så brände de ner både staden och slottet. Slottets murar användes vid återuppbyggnad av staden.

Vid byggnadsinventeringen som kommunen gjort (2012) har byggnaderna inom och kring programområdet klassats i en fyragradig skala. Framför allt i områdets sydvästra hörn finns byggnader av mycket stort eller stort kulturhistoriskt värde. Även Johannisborg har förstås mycket stort värde.

3.3.1 Risk för påverkan och avgränsning

I det fortsatta planarbetet bör det utredas hur de kulturhistoriska värdena inom området kan bevaras. Det finns en risk för påverkan på byggnader och miljöer med mycket stort eller stort kulturhistoriskt värde inom planområdet.

3.4 Rekreation och friluftsliv

Idag är rekreativvärdena i området norr om Norra Promenaden sparsamma. Det finns en fotbollsplan i området som lockar besökare. En och annan fågelskådare besöker också området på grund av våtmarken och det rika fågellivet i Johannesborgs vallgrav.

Tanken är utveckla rekreativvärdena genom att skapa en våtmarkspark. I dammarna ska förorenat dagvatten och behandlat spillvatten renas eller efterpoleras. Liknande områden i Hässleholm, Oxelösund, Örebro, Enköping och på andra håll i landet har lockat till sig både en stor fågelfauna och många intresserade stadsbor, skolklasser osv.

3.4.1 Risk för påverkan och avgränsning

Det är snarare åtgärder utanför programområdet som kan påverka rekreation och friluftsliv, och då i en positiv riktning om en våtmarkspark planeras. Bebyggelsen inom planområdet kan göra hamnområdet mer tillgängligt, vilket också skapar positiva effekter.

Ingen betydande negativ miljöpåverkan bedöms uppkomma.

3.5 Föroreningar i mark

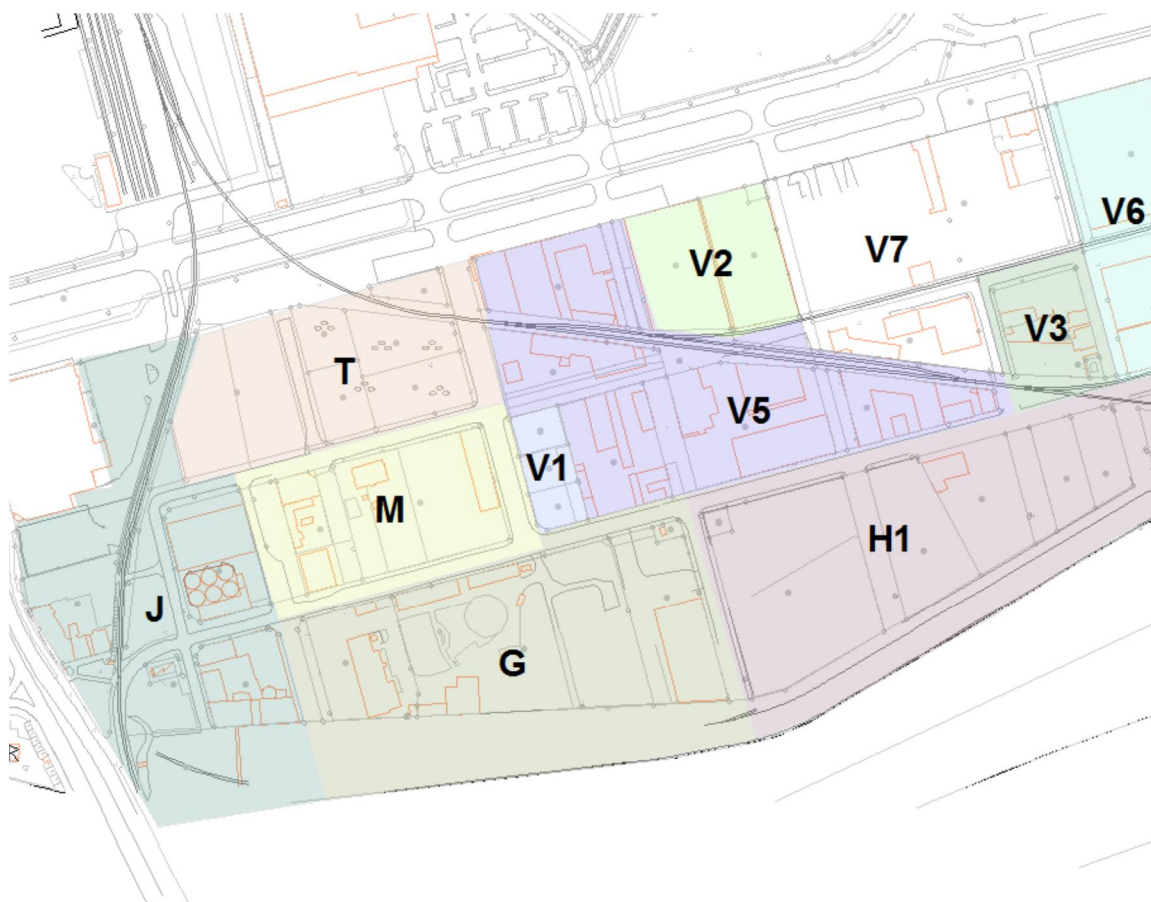
I området har det hittats föroreningar i marken som kommer från tidigare och nuvarande markanvändning. Ett flertal utredningar om föroreningssituationen har genomförts och ligger till grund för kommunens planarbete. Områdets föroreningsnivå varierar. De mest förorenade markerna finns vid kajen och i de centrala delarna av västra Saltängen, framför allt vid gasverkstomten, se Figur 4 där G är gasverkstomten.

Föroreningarna består till största del av PAH:er och metaller som är spridda i området. Förutom att de tidigare verksamheter som funnits i området har orsakat förorening av marken, tros en del föroreningar komma från utfyllnader.

För att kunna bygga bostäder krävs att markens föroreningsnivå inte överskrider halter för känslig markanvändning. Det kommer därför att krävas åtgärder inom större delen av området. Kommunen planerar ett strategiskt markutnyttjande för att undvika onödiga kostnader genom att till exempel anlägga parkmark eller verksamheter där föroreningsnivån inte är högre än att nivåerna kan accepteras i mark. I vissa områden måste dock förorenade massor tas bort (Sweco 2011-05-04).

3.5.1 Risk för påverkan och avgränsning

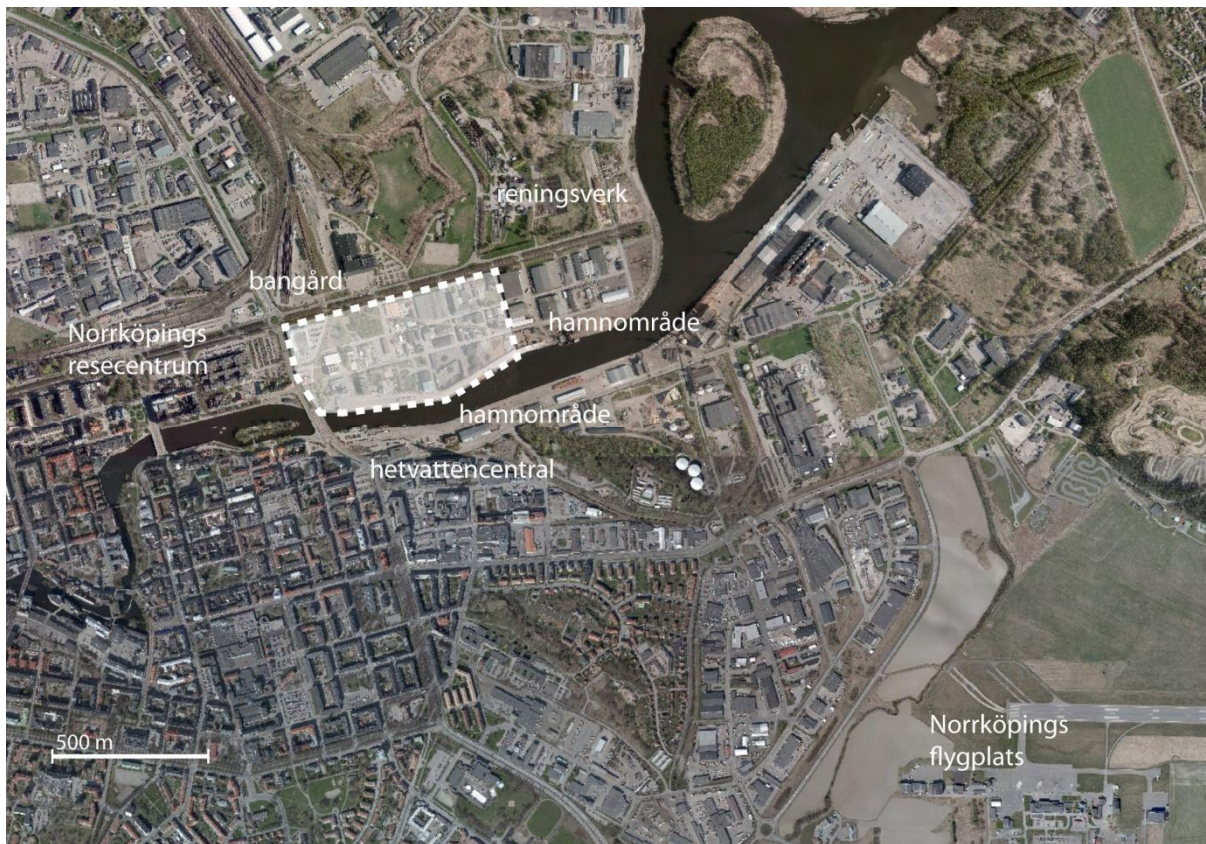
Det finns en risk för betydande miljöpåverkan avseende hälsopåverkan från förorenade områden. Det är viktigt att i det fortsatta arbetet utreda lokalisering och efterbehandlingsåtgärder. Denna fråga anses vara en av de viktigaste frågorna att ta med sig i det fortsatta arbetet.

Figur 4. Karta från utredning om föroreningar i mark (Sweco 2011-05-04). Egenskapsområde T, M, G och H1 är de som har de högsta halterna av föroreningar i mark. G är den gamla gasverkstomten

3.6 Miljöstörande verksamheter

Saltängen är ett hamn-, industri- och handelsområde där det finns flera miljöstörande verksamheter. De flesta verksamheterna är så kallade u-anläggningar, vilket innebär att de inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Det är inte så mycket tillverkande verksamheter, men handel, mekaniker, entreprenörer etc medför en del tung trafik inom området, uppställning av lastbilar, containrar etc.

Figur 5. Planområdet och omkringliggande verksamheter.

3.6.1 Hamnen

Idag pågår hamnverksamhet på både norra och södra sidan av Motala ström. I den här inre delen av Norrköpings hamnar förekommer bulkhantering, dvs hantering av löst gods, så som flis, timmer, kol, skrot etc.

På södra sidan finns Lantmännen som hanterar lastning och lossning av spannmål mm. Denna verksamhet kan medföra damning vid torr väderlek. På norra sidan finns idag bland annat hantering av kol och skrot. Även dessa verksamheter kan orsaka damning. Skrotverksamheten bullrar dessutom troligen mer vid själva lastningen än övriga verksamheter. Tidigare har även fiskmjöl lastats i hamnen, vilket orsakade problem med lukt.

Lastning och lossning sker när som helst under dygnet, eftersom det är dyrt för fartygen att ligga i hamn. Därför är det svårt att styra verksamheten till vissa tider på dygnet, vilket hade kunnat minska risken för bullerstörningar.

Det är stor risk att bostäder norr om Motala ström medför att boende kommer att störas av hamnverksamheten, om inte denna flyttas eller ändras. Risk för störningar innebär risk för restriktioner för hamnens verksamhet. En diskussion pågår mellan Norrköpings kommun och Norrköpings hamnar om hur detta kan lösas.

Figur 6. Hamnen. På södra sidan finns Lantmännen med sin lastning av flis. På norra sidan finns idag skrot- och kolhantering.

3.6.2 Avloppsreningsverket

100 meter norr om planområdet finns Norrköpings avloppsreningsverk. Enligt Boverkets handbok Bättre plats för arbete (1995) ska ett generellt skyddsavstånd på 1000 meter hållas till avloppsreningsverk dimensionerade för mer än 20 000 personekvivalenter. Eftersom Norrköpings avloppsreningsverk renar sitt spillvatten i öppna bassänger finns risk för både lukt- och smittspridning till ett närliggande bostadsområde.

I det fortsatta arbetet bör specifikt, relevant skyddsavstånd utredas, men också åtgärder som minskar risken för lukt och annan olägenhet från avloppsreningsverket.

3.6.3 Hetvattencentral

Inom programområdet finns en oljeeldad hetvattencentral. Det är en kompletterande anläggning till Händelöverket. Vid kalla vinterdagar eller då Händelöverket av någon anledning inte kan leverera tillräckligt med värme till fjärrvärmesystemet startas oljepannorna i hetvattencentralen och kompletterar energitillskottet till fjärrvärmeanläggningen.

Hetvattencentralen utgörs av tre oljepannor som tillsammans ger 170 MW. Vilken betydelse verksamheten får för boendes hälsa i planområdet avseende bland annat luftutsläpp och buller bör utredas vidare.

3.6.4 Risk för påverkan och avgränsning

Omvandlingen av området från verksamhetsområde till bostadsområde innebär inte bara ändrade förutsättningar inom planområdet. Intilliggande verksamhetsområden påverkas av att nya bostäder kanske kommer närmare in på än befintliga bostäder. Det kan i förlängningen innebära restriktioner för deras verksamhet, vilket måste beaktas i planarbetet.

När Saltängens västra del omvandlas till bostadsområde finns en stor risk för att de boende kommer att störas av hamnverksamheten på södra sidan samt verksamheter i det kvarvarande verksamhetsområdet öster om planerade bostäder.

Nästa steg i utredningen är därför att göra en noggrann inventering av nuvarande verksamheter i hela området. Därefter kan man bedöma vilka verksamheter som behöver utredas vidare avseende behov av skyddsavstånd och åtgärder. Det bör påpekas att det ligger på planförfattaren och exploatören (i båda fallen kommunen) att ta tillräcklig hänsyn till pågående verksamheter, eller erbjuda dem alternativ lokalisering.

3.7 Buller

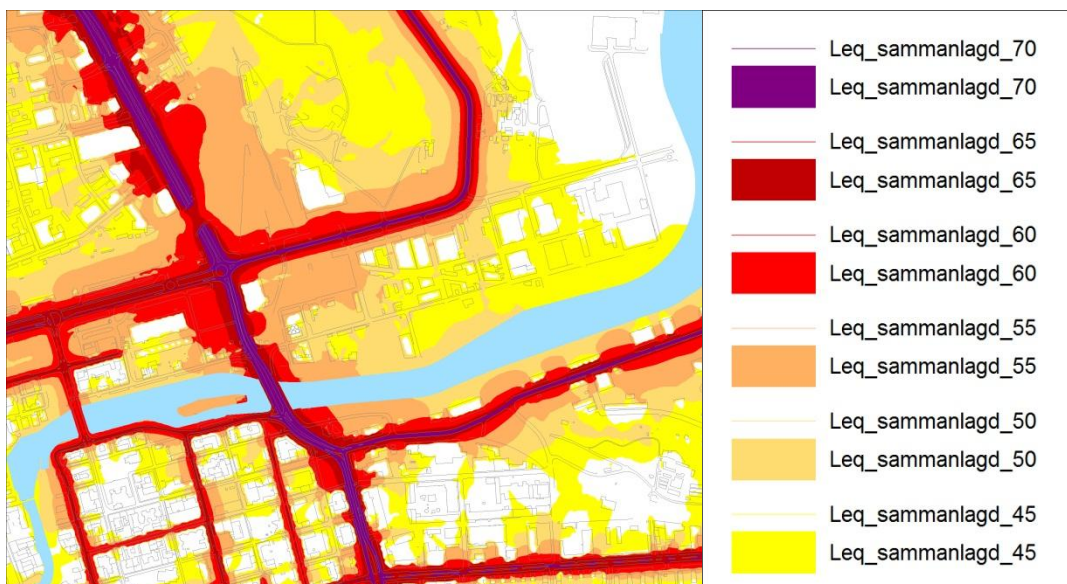
En trafikbullerkartläggning utifrån dagens trafikmängder visar på att delar av området har ekvivalenta ljudnivåer över 55 dB(A), vilket är riktvärdet för ekvivalenta ljudnivåer vid fasad. Nya byggnader i området och ökade trafikmängder kommer att förändra ljudbilden.

Förutom vägtrafik så utsätts också planområdet för visst flygbuller. Även stambanan kan påverka delar av det norra planområdet.

3.7.1 Risk för påverkan och avgränsning

I det fortsatta planarbetet bör förutom vägtrafikbuller även utredas hur bostäderna påverkas av flyg- och tågtrafikbuller.

Bostäderna kan även utsättas för buller från pågående verksamheter intill planområdet. Dessa störningar bör också utredas vidare i fortsatt planarbete.

Figur 7. Ekvivalenta ljudnivåer i och omkring planområdet. Bullerutredning från 2008.

3.8 Luft

Både Norra Promenaden (öster ut mot Hamnen), Packhusgatan och Hamnbron är relativt hårt trafikerad och har en hög andel tung trafik, vilket innebär risk för höga halter av PM10. Norrköpings kommun mäter kontinuerligt partikelhalten med en mätstation placerad vid Packhusgatan, varför det finns bra underlag för bedömning av påverkan på luftkvaliteten i området.

Mätningar av luftkvaliteten under 2011 visar att riktvärdet avseende dygnsmedelvärde överskreds under 27 dygn (BMK Rapportserie 2012:2). Dygnsriktvärdet får överskridas maximalt 35 ggr/år, vilket innebär att miljö kvalitetsnormen (MKN) inte överskrids. Den övre tröskelvärdet som innebär krav på fortsatta mätningar överskreds dock.

3.8.1 Risk för påverkan och avgränsning

En utbyggnad av bostäder i Saltängen tillsammans med ökad trafik på Packhusgatan kan innebära risk för överskridande efter utbyggnaden. Därför bör fortsatt utredning beskriva påverkan på luftkvaliteten. Eventuell kan luftemissionsberäkningar behövas som underlag.

Förutom att utreda halterna av PM10 bör även NO_x-halterna beaktas.

3.9 Vatten

Planprogrammet vill möjliggöra för utbyggnad av kanaler, öppna dagvattenlösningar, utnyttjande av vattnet vid Motala ström och annan vattenanvändning för att lyfta kvaliteten i området.

Motala ström är recipient för planområdet. Planprogrammet indikerar att det kan bli fråga om vattenverksamheter i planområdet, t ex fritidsbåtshamn, kanaler mm. För dessa kan tillstånd eller anmälan behöva göras, beroende på omfattning. I planarbetet tas ställning till om den MKB som upprättas även måste uppfylla projekt-MKB-kraven i miljöbalkens 6 kap, 7 §, se ovan.

Motala ström är även ytvattenförekomst enligt ramdirektivet för vatten och svensk vattenförvaltning. Andra vattenförekomster som berörs av planområdet är en grundvattenförekomst (SE649647-152222) samt vattnet i Motalaströms mynning, innanför Händelö, som klassas som Övrigt vatten (649822-152405). Planerna får inte medverka till att miljö kvalitetsnormerna för vatten överskrids. I ett långt perspektiv innebär utsläppen av dagvatten från området en minskad risk för påverkan jämfört med det dagvatten från industriområde som släpps ut idag. Under arbete i förorenade massor under byggtiden bör man beakta påverkan på yt- och grundvattenkvalitet.

Med tanke på områdets närhet till havsytan och Motala ström finns en risk för översvämning som måste utredas vidare och beaktas i fortsatt arbete.

Figur 8. Motala ström.

3.9.1 Risk för påverkan och avgränsning

Om planen medger verksamheter som innebär att arbeten kommer att utföras i Motala ström och som påverkar sediment etc bör provtagningar avseende föroreningar i sedimenten göras inom ramen för planarbetet. I det fortsatta planarbetet bör det även utredas hur recipienten påverkas, t ex avseende miljö kvalitetsnormer för vatten, översvänningsrisk och grundvattenpåverkan. Åtgärder i vattenområdet kan kräva anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet.

3.10 Risk och säkerhet

Vägarna som omgärdar planområdet, framför allt Norra Promenaden och Hamnbron, är transportled för farligt gods. Det finns också SEVESO-anläggningar inom och i närheten av planområdet; Brink Förnicklingsfabrik, Freudenberg och Lantmännen. På bangården norr om området finns en gasläktringsanläggning som kan innebära risk för boende.

3.10.1 Risk för påverkan och avgränsning

De ovan beskrivna och andra risker bör utredas närmare i en riskbedömning i det fortsatta planarbetet.

3.11 Elektromagnetiska fält

Genom området går en nedgrävd markkabel för el. Hur denna påverkar möjligheten till bostadsbebyggelse och vilka skyddsavstånd som behövs bör utredas i fortsatt planarbete.

4 Beslut om betydande miljöpåverkan

I tabellen nedan redovisas den förmodade betydande miljöpåverkan, samt de aspekter som bedöms påverkas i kommande skede, samt när fördjupade studier bör göras för respektive miljöaspekt.

Planen kan medföra betydande miljöpåverkan, framför allt avseende		
Föroreningar i mark	Marken inom programområdet är kraftigt förorenad. Föroreningshalterna och vilka ämnen som förorenar varierar. Det finns mycket underlag kring föroreningarna att beakta i det fortsatta arbetet. Dessutom bör förslag till åtgärder tas fram beroende på var bostäder och annan känslig markanvändning planeras.	Planprogram
Störning från verksamheter	Inom och angränsande till programområdet finns idag olika verksamheter som man medföra störningar för boende. I den fortsatta planeringen bör behov av skyddsavstånd och andra åtgärder utredas.	Planprogram
Ytterligare frågor som berörs och bör utredas vidare		
Naturmiljö	Höga naturvärden i äldre lövträd, framför allt lindallén utmed Norra Promenaden, samt våtmarker norr om programområdet.	Detaljplan
Kulturmiljö	Johannisborg, Norra promenaden samt fornlämning "Norrköpings innerstad" angränsar till programområdet. I programområdet finns byggnader med kulturhistoriska värden, som bör bevaras.	Detaljplan
Buller	Trafikbuller från omkringliggande vägar, buller från störande verksamheter intill programområdet, eventuellt flygbuller och buller från tågtrafik bör utredas vidare.	Detaljplan
Luft	PM10-halter på Packhusgatan ligger under MKN för luft, men med ökad trafik finns risk för överskridande av riktvärden. Även NO _x bör utredas.	Planprogram
Vatten	Kanaler, dagvattenhantering, småbåtshamn och marksanering är exempel på faktorer som kräver utredningar av påverkan på Motala ström och grundvattenkvaliteten.	Detaljplan
Risk och säkerhet	Ett antal SEVESO-anläggningar finns inom och i närheten av planområdet. Transportled för farligt gods på Hamnbron och Norra promenaden bör utredas.	Planprogram

5 Referenser

Amalina Natur & Miljökonsult, 2011. Naturvärdesinventering av Saltängen och Johannisborg. Ett underlag till Norrköpings kommuns program för Saltängen. Remissversion november 2011.

Bygg och miljökontoret, Norrköpings kommun, 2012. Mätning av partiklar (PM10) 2011 Packhusgatan. Rapportserie 2012:2.

Norrköpings kommun, 2012. Byggnadsinventering östra Saltängen. 2012-02-01

Norrköpings kommun, 2011. Stadsbyggnadsvision Saltängen.

Stiftelsen Kulturmiljövård, 2011. Kulturhistorisk utredning för Saltängen i Norrköping.

Sweco, 2011. Stadsutveckling för delar av Saltängen. Planering inför exploatering av delar av Saltängen, med föroreningsituationen i fokus – en del av utvecklingsprojektet ”Hållbar exploatering i förorenade områden”. 2011-05-03

WSP och Sweco, 2011. Underlag för planering av markanvändning – inre norra hamnen, Saltängen. Sammanställning av utförda miljötekniska undersökningar samt riskbedömning. 2011-04-15.

Muntliga referenser

Norrköpings kommun bygg och miljökontor:

Nina Eskilsson, Per Larsson och Veronica Cederlund